

NAŘÍZENÍ KOMISE V PŘENESENÉ PRÁVOMOCI (EU) 2017/2359**ze dne 21. září 2017,****kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/97, pokud jde o požadavky na informace a pravidla výkonu činnosti vztahující se na distribuci pojistných produktů s investiční složkou****(Text s významem pro EHP)**

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/97 ze dne 20. ledna 2016 o distribuci pojištění ⁽¹⁾, a zejména na čl. 28 odst. 4, čl. 29 odst. 4 a čl. 30 odst. 6 uvedené směrnice,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Směrnice (EU) 2016/97 poskytuje kromě norem týkajících se výkonu činnosti stanovených pro všechny pojistné produkty soubor norem zaměřujících se na pojistné produkty s investiční složkou.
- (2) Směrnice (EU) 2016/97 zmocňuje Komisi k přijímání aktů v přenesené pravomoci za účelem dalšího upřesnění kritérií a praktických informací o uplatňování tohoto zvláštního souboru pravidel. Příslušná zmocnění se vztahují k pravidlům týkajícím se střetu zájmů, pobídek a posouzení vhodnosti a přiměřenosti. S cílem zajistit soudržné uplatňování ustanovení přijatých na základě těchto zmocnění a zajistit, aby účastníci trhu a příslušné orgány i investoři těmto ustanovením plně porozuměli a aby měli k těmto ustanovením snadný přístup, je žádoucí, aby byly obsaženy v jednom právním aktu. Forma nařízení zajišťuje soudržný rámec pro všechny tržní subjekty a je nejlepší možnou zárukou rovných podmínek, stejných podmínek hospodářské soutěže a odpovídající úrovně ochrany spotřebitele.
- (3) Okolnosti a situace, k nimž se přihlíží při určování druhu střetu zájmů, které mohou poškodit zájmy zákazníků nebo potenciálních zákazníků, by se měly vztahovat na případy, kdy zprostředkovatel pojištění nebo pojišťovna pravděpodobně získá finanční prospěch nebo se vyhne finanční ztrátě na úkor zákazníka. V těchto situacích by však nemělo stačit, že zprostředkovatel pojištění nebo pojišťovna může získat nějakou výhodu, pokud to konkrétně nevede ke škodlivému dopadu na zákazníka nebo pokud jeden zákazník, vůči němuž je zprostředkovatel pojištění nebo pojišťovna vázán povinností, může získat výhodu nebo se vyhnout ztrátě, aniž by to současně mělo škodlivý dopad na jiného zákazníka.
- (4) Aby se předešlo zbytečné administrativní zátěži a zároveň aby se zajistila odpovídající úroveň ochrany spotřebitele, měla by organizační opatření a postupy řešení střetu zájmů být pečlivě přizpůsobena velikosti a činnosti zprostředkovatele pojištění nebo pojišťovny a skupiny, do které případně patří, a riziku poškození zájmů zákazníka. Měl by být stanoven rámcový seznam možných opatření a postupů sloužících zprostředkovatelům pojištění a pojišťovnám jako vodítko, pokud jde o opatření a postupy, které by měly být obvykle zváženy při řešení střetu zájmů. Vzhledem k různorodosti obchodních modelů nemusí být navrhovaná opatření a postupy relevantní pro všechny zprostředkovatele pojištění a pojišťovny. Nemusí být zejména vhodné pro malé zprostředkovatele pojištění a jejich omezený rozsah činnosti. V těchto případech by zprostředkovatelé pojištění nebo pojišťovny měli mít možnost přijmout vhodnější alternativní opatření a postupy s cílem zajistit, aby v jejich konkrétní situaci byla distribuční činnost vykonávána v souladu s nejlepším zájmem zákazníka.
- (5) Přestože směrnice (EU) 2016/97 vyžaduje sdělení konkrétního střetu zájmů, mělo by se jednat o poslední možnost, která se využije pouze v případech, kdy organizační a administrativní opatření nestačí k tomu, aby s dostatečnou jistotou zajistila, že rizikům poškození zájmů spotřebitele bude zabráněno, neboť nadměrné spoléhání na sdělování střetu zájmů může vést k tomu, že zájmy spotřebitele nebudou účinně chráněny. Sdělování střetu zájmů zprostředkovatelem pojištění nebo pojišťovnou nesmí dotčený subjekt zbavit povinnosti udržovat a uplatňovat organizační a administrativní opatření, která jsou nejúčinnějšími prostředky k zamezení poškození zákazníků.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 26, 2.2.2016, s. 19.

- (6) S cílem podpořit praktické provádění norem stanovených směrnicí by kritéria pro posouzení pobídek vyplacených nebo obdržených zprostředkovatelem pojištění a pojišťovnou měla být vymezena podrobněji. Za tímto účelem by měl být jako vodítko při zajišťování odpovídající úrovně ochrany spotřebitele poskytnut rámcový seznam kritérií považovaných za relevantních pro posouzení možného škodlivého účinku na kvalitu služby poskytované zákazníkovi.
- (7) Posouzení vhodnosti podle čl. 30 odst. 1 směrnice (EU) 2016/97 a posouzení přiměřenosti podle čl. 30 odst. 2 uvedené směrnice se liší oblastí působnosti, pokud jde o distribuční činnosti, k nimž se vztahují, a mají odlišné funkce a charakteristiky. Je tudíž nezbytné jasně vymezit normy a požadavky, které je zapotřebí dodržet při získávání informací potřebných pro každé z těchto posouzení a při provádění posouzení. Mělo by být rovněž vysvětleno, že posouzením vhodnosti a přiměřenosti není dotčena povinnost zprostředkovatelů pojištění a pojišťoven před uzavřením pojistné smlouvy upřesnit požadavky a potřeby zákazníka na základě informací získaných od zákazníka.
- (8) Posouzení vhodnosti by mělo být prováděno nejen s ohledem na doporučení týkající se nákupu pojistného produktu s investiční složkou, ale i na všechna osobní doporučení učiněná během doby životnosti takového produktu, neboť takové situace mohou znamenat, že se jedná o poradenství ohledně finančních transakcí, které by mělo vycházet z důkladné analýzy znalostí a zkušeností a finanční situace dotyčného zákazníka. Potřeba provést posouzení vhodnosti je obzvláště silná v souvislosti s rozhodnutími o výměně podkladových investičních aktiv nebo o držení či prodeji pojistného produktu s investiční složkou.
- (9) Vzhledem k tomu, že expozice pojistných produktů s investiční složkou vůči trhu závisí do značné míry na výběru podkladových investičních aktiv, nemusí být produkt vhodný pro zákazníka nebo potenciálního zákazníka vzhledem k rizikům těchto aktiv, druhu nebo charakteristice produktu nebo četnosti změn podkladových investičních aktiv. Může být rovněž nevhodný, jestliže by jeho výsledkem bylo nevhodné portfolio podkladových investic.
- (10) Zprostředkovatelé pojištění a pojišťovny by měli i nadále nést odpovědnost za provádění posouzení vhodnosti, jestliže je poradenství týkající se pojistných produktů s investiční složkou poskytováno zcela nebo zčásti prostřednictvím automatizovaného nebo poloautomatizovaného systému, neboť takové systémy poskytují osobní investiční doporučení, která by měla vycházet z posouzení vhodnosti.
- (11) S cílem zajistit odpovídající úroveň poradenství v souvislosti s dlouhodobým vývojem produktu by zprostředkovatelé pojištění nebo pojišťovny měli do prohlášení o vhodnosti zahrnout informace o tom, zda doporučené pojistné produkty s investiční složkou budou pravděpodobně vyžadovat, aby zákazník usiloval o pravidelný přezkum jejich ujednání, a upozornit na tyto informace zákazníky.
- (12) Vzhledem k tomu, že posouzení přiměřenosti musí být v zásadě prováděno ve všech případech, kdy jsou pojistné produkty s investiční složkou prodávány bez poradenství, měli by zprostředkovatelé pojištění a pojišťovny toto posouzení provádět ve všech situacích, kdy v souladu s platnými pravidly vyplývajícími z vnitrostátních právních předpisů zákazník požaduje prodej bez poradenství a kdy nejsou splněny podmínky čl. 30 odst. 3 směrnice (EU) 2016/97. V případech, kdy nelze provést posouzení vhodnosti, neboť nelze získat nezbytné informace o finanční situaci zákazníka a cílech investice, může zákazník v souladu s platnými pravidly vyplývajícími z vnitrostátních právních předpisů souhlasit s tím, aby k uzavření smlouvy došlo jako k prodeji bez poradenství. Avšak ve snaze zajistit, aby zákazník měl znalosti a zkušenosti nezbytné pro pochopení souvisejících rizik, mělo by v těchto situacích být vyžadováno posouzení přiměřenosti, pokud nejsou splněny podmínky čl. 30 odst. 3 směrnice (EU) 2016/97.
- (13) Pro účely čl. 30 odst. 3 písm. a) bodu ii) směrnice (EU) 2016/97 by měla být stanovena kritéria pro posouzení, zda pojistný produkt s investiční složkou, který nespĺňuje podmínky uvedené v čl. 30 odst. 3 písm. a) bodu i) směrnice (EU) 2016/97, lze i tak považovat za nekomplexní produkt. V této souvislosti může důležitou úlohu hrát poskytnutí záruk. Jestliže pojistný produkt s investiční složkou poskytuje v okamžiku splatnosti záruku, která pokrývá alespoň celkovou částku zaplacenou zákazníkem s výjimkou oprávněných nákladů, tato záruka výrazně omezuje míru, do jaké je zákazník vystaven tržním výkyvům. Může být tudíž oprávněně takový produkt při splnění dalších podmínek považovat za nekomplexní produkt pro účely čl. 30 odst. 3 směrnice (EU) 2016/97.

- (14) Cílem směrnice (EU) 2016/97 je minimální harmonizace, a proto nebrání členskými státy, aby v zájmu ochrany zákazníků zachovaly nebo zavedly přísnější ustanovení, jsou-li tato ustanovení v souladu s právem Unie. Všechna ustanovení přijatá Komisí za účelem dalšího zpřesnění požadavků stanovených ve směrnici (EU) 2016/97 by tudíž měla být koncipována způsobem, který členskými státy umožní zachovat přísnější ustanovení v jejich vnitrostátních právních předpisech.
- (15) Aby se mohly příslušné orgány a odborníci z oblasti pojišťovnictví přizpůsobit novým požadavkům obsaženým v tomto nařízení, mělo by být datum zahájení použitelnosti tohoto nařízení sladeno s datem použitelnosti vnitrostátních opatření, jimiž se provádí směrnice (EU) 2016/97.
- (16) Byl konzultován Evropský orgán pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění zřízený nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1094/2010 ⁽¹⁾, který poskytl odborné doporučení ⁽²⁾.

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

KAPITOLA I

OBLAST PŮSOBNOSTI A DEFINICE

Článek 1

Oblast působnosti

Toto nařízení se vztahuje na distribuci pojištění v souvislosti s prodejem pojistných produktů s investiční složkou, který provádějí zprostředkovatelé pojištění nebo pojišťovny.

Článek 2

Definice

Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

- 1) „příslušnou osobou“ ve vztahu ke zprostředkovateli pojištění nebo pojišťovně následující osoby:
 - a) ředitel, společník nebo obdobná osoba či manažer zprostředkovatele pojištění nebo pojišťovny;
 - b) zaměstnanec zprostředkovatele pojištění nebo pojišťovny a jakákoliv jiná fyzická osoba, jejíž služby má zprostředkovatel pojištění nebo pojišťovna k dispozici nebo pod kontrolou a která se podílí na distribuci pojistných produktů s investiční složkou;
 - c) fyzická osoba, která se přímo podílí na poskytování služeb zprostředkovateli pojištění nebo pojišťovně na základě dohody o externím zajištění služeb nebo činnosti za účelem distribuce pojistných produktů s investiční složkou zprostředkovatelem pojištění nebo pojišťovnou;
- 2) „pobídkou“ jakýkoliv honorář, provize nebo nepeněžní výhoda poskytnutá v souvislosti s distribucí pojistného produktu s investiční složkou zprostředkovatelem pojištění či pojišťovnou libovolné straně, s výjimkou zákazníka podílejícího se na dotyčné transakci nebo osoby jednající jménem dotyčného zákazníka, nebo poskytnutá takovou stranou zprostředkovateli pojištění či pojišťovně;
- 3) „systémem pobídek“ soubor pravidel upravujících vyplácení pobídek, včetně podmínek, za kterých jsou pobídky vypláceny.

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1094/2010, ze dne 24. listopadu 2010 o zřízení Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění), o změně rozhodnutí č. 716/2009/ES a o zrušení rozhodnutí Komise 2009/79/ES (Úř. věst. L 331, 15.12.2010, s. 48).

⁽²⁾ Odborné doporučení ohledně možných aktů v přenesené pravomoci vztahujících se ke směrnici o distribuci pojištění, EIOPA – 17/048, ze dne 1. února 2017, je k dispozici zde: <https://eiopa.europa.eu/Publications/Consultations/EIOPA%20Technical%20Advice%20on%20the%20IDD.pdf>

KAPITOLA II

STŘETÝ ZÁJMŮ A POBÍDKY

Článek 3

Zjištění střetu zájmů

1. V souladu s článkem 28 směrnice (EU) 2016/97 pro účely zjištění druhů střetu zájmů, které vznikají při vykonávání činnosti související s distribucí pojistných produktů s pojistnou složkou a které představují riziko poškození zájmů zákazníka, zprostředkovatelé pojištění a pojišťovny posoudí, zda sami, příslušná osoba nebo jakákoli osoba přímo nebo nepřímo s nimi spojená kontrolou mají zájem na výsledku činnosti související s distribucí pojištění a zda tento zájem splňuje následující kritéria:

- a) je odlišný od zájmu zákazníka nebo potenciálního zákazníka na výsledku činnosti související s distribucí pojištění;
- b) má potenciál ovlivnit výsledek distribuční činnosti na úkor zákazníka.

Zprostředkovatelé pojištění a pojišťovny postupují stejným způsobem ve snaze určit střet zájmů mezi zákazníky.

2. Pro účely posouzení podle odstavce 1 zohlední zprostředkovatelé pojištění a pojišťovny jako minimální kritéria následující situace:

- a) je pravděpodobné, že zprostředkovatel pojištění nebo pojišťovna, příslušná osoba nebo jakákoli osoba s nimi přímo či nepřímo spojená kontrolou získá finanční prospěch nebo se vyhne finanční ztrátě na úkor zákazníka;
- b) zprostředkovatel pojištění nebo pojišťovna, příslušná osoba nebo jakákoli osoba s nimi přímo či nepřímo spojená kontrolou má finanční či jinou pobídku s cílem upřednostnit zájem jiného zákazníka nebo skupiny zákazníků před zájmem daného zákazníka;
- c) zprostředkovatel pojištění nebo pojišťovna, příslušná osoba nebo jakákoli osoba přímo či nepřímo spojená se zprostředkovatelem pojištění nebo pojišťovnou kontrolou se významně podílí na řízení nebo vývoji pojistných produktů s investiční složkou, zejména v případě, že tato osoba má vliv na cenu těchto produktů nebo jejich distribuční náklady.

Článek 4

Postupy k omezení možnosti střetu zájmů

1. Pro účely článku 27 směrnice (EU) 2016/97 se očekává, že zprostředkovatelé pojištění a pojišťovny zřídí, budou provádět a udržovat účinné postupy k omezení možnosti střetu zájmů, které jsou stanoveny písemně a které odpovídají velikosti a organizaci zprostředkovatele pojištění a pojišťovny i povaze, rozsahu a složitosti jejich podnikání.

Pokud je zprostředkovatel pojištění nebo pojišťovna součástí skupiny, tyto postupy zohlední také okolnosti, jichž si je zprostředkovatel pojištění nebo pojišťovna nebo by měl být vědom a jež mohou vyvolat střet zájmů v důsledku struktury a podnikatelských činností dalších členů skupiny.

2. Postupy k omezení možnosti střetu zájmů přijaté v souladu s odstavcem 1 obsahují:

- a) s odkazem na konkrétní prováděné činnosti související s distribucí pojištění okolnosti, které představují nebo mohou vyvolávat střet zájmů, jenž s sebou nese riziko poškození zájmů jednoho nebo více zákazníků;
- b) postupy, které se mají dodržovat, a opatření, která je nutno přijmout k zvládnutí těchto střetů a předcházet tomu, aby poškodily zájem zákazníka.

Článek 5

Postupy a opatření v rámci postupů k omezení možnosti střetu zájmů

1. Postupy a opatření uvedené v čl. 4 odst. 2 písm. b) jsou úměrné velikosti a činností zprostředkovatele pojištění nebo pojišťovny a skupiny, do níž patří, i riziku poškození zájmů zákazníků.

Postupy, jež mají být dodrženy, a opatření, jež mají být přijata podle čl. 4 odst. 2 písm. b), zahrnují případně toto:

- a) účinné postupy k zamezení či kontrole výměny informací mezi příslušnými osobami vykonávajícími činnosti, které s sebou nesou riziko střetu zájmů, pokud by výměna informací mohla poškodit zájmy jednoho nebo více zákazníků;
- b) samostatný dohled nad příslušnými osobami, mezi jejichž hlavní úkoly patří vykonávání činností jménem zákazníků nebo poskytování služeb zákazníkům, jejichž zájmy mohou být ve střetu nebo kteří zastupují odlišné zájmy, jež mohou být ve střetu, včetně zájmů zprostředkovatele pojištění nebo pojišťovny;
- c) odstranění přímé vazby mezi platbami, včetně odměňování, určenými příslušným osobám, které se zabývají jednou činností, a platbami, včetně odměňování, určenými odlišným příslušným osobám, které se zabývají hlavně jinou činností, pokud z těchto činností může vzniknout střet zájmů;
- d) opatření, která zabrání některé osobě nebo omezí její možnost vykonávat nemístný vliv na způsob, kterým zprostředkovatel pojištění, pojišťovna, jejich vedoucí pracovníci či zaměstnanci nebo jiná osoba s nimi přímo či nepřímo spojená prostřednictvím kontroly uskutečňuje činnosti související s distribucí pojištění;
- e) opatření k prevenci nebo kontrole souběžného či postupného zapojení příslušné osoby do samostatných činností souvisejících s distribucí pojištění, pokud toto zapojení může být na újmu řádného zvládnutí střetů zájmů;
- f) zásady přijímání a poskytování darů a výhod jasně vymezující, za jakých podmínek lze přijímat nebo poskytovat dary a výhody a jak postupovat při přijímání a poskytování darů a výhod.

2. Jestliže zprostředkovatelé pojištění a pojišťovny mohou prokázat, že opatření a postupy uvedené v prvním odstavci nejsou natolik přiměřené, aby zajistily výkon činnosti související s distribucí pojištění v souladu s nejlepším zájmem zákazníka, aniž by tato činnost byla ovlivněna protichůdnými zájmy zprostředkovatele pojištění, pojišťovny nebo jiného zákazníka, přijmou zprostředkovatelé pojištění a pojišťovny za tímto účelem odpovídající alternativní opatření a postupy.

Článek 6

Sdělování střetu zájmů

1. Zprostředkovatelé pojištění a pojišťovny se nesmí nadměrně spoléhat na sdělování střetu zájmů a zajistí, aby sdělování střetu zájmů zákazníkům podle čl. 28 odst. 2 směrnice (EU) 2016/97 bylo nejzazším opatřením, které se využije pouze v případech, kdy účinná organizační a administrativní opatření zavedená zprostředkovatelem pojištění nebo pojišťovnou za účelem prevence nebo zvládnutí střetu zájmů v souladu s článkem 27 směrnice (EU) 2016/97 nestačí k tomu, aby s přiměřenou jistotou zajistila, že rizikům poškození zájmů zákazníka bude zabráněno.

2. Pro účely sdělování střetu zájmů zprostředkovatelé pojištění a pojišťovny učiní veškerá z následujících opatření:

- a) poskytnou konkrétní popis daného střetu zájmů;
- b) vysvětlí obecnou povahu a zdroje střetu zájmů;
- c) vysvětlí spotřebiteli rizika, která ze střetu zájmů vyplývají, a opatření přijatá ke zmírnění uvedených rizik;
- d) jasně uvedou, že organizační a administrativní opatření zavedená zprostředkovatelem pojištění nebo pojišťovnou k prevenci nebo zvládnutí střetu zájmů nejsou dostatečná k tomu, aby s přiměřenou jistotou zajistila, že rizikům poškození zájmů zákazníka bude zabráněno.

Článek 7

Přezkum a vedení záznamů

1. Pro účely článku 27 směrnice (EU) 2016/97 zprostředkovatelé pojištění a pojišťovny posoudí a nejméně jednou ročně pravidelně přezkoumají postupy k omezení možnosti střetu zájmů zavedené podle článku 4 a přijmou veškerá vhodná opatření k nápravě případných nedostatků.

2. Zprostředkovatelé pojištění a pojišťovny vedou a pravidelně aktualizují záznamy o situacích, kdy vznikl anebo v případě probíhající služby nebo činnosti může vzniknout střet zájmů, který s sebou nese riziko poškození zájmů zákazníka.

Vrcholnému vedení zprostředkovatele pojištění nebo pojišťovny se často, nejméně však jednou ročně, předkládají písemné zprávy o situacích uvedených v prvním pododstavci.

Článek 8

Posouzení pobídek a systémů pobídek

1. Předpokládá se, že pobídka nebo systém pobídek má škodlivý účinek na kvalitu příslušné služby poskytované zákazníkovi, jestliže svojí povahou a rozsahem motivuje k vykonávání činnosti související s distribucí pojištění způsobem, který není v souladu s povinností jednat čestně, spravedlivě a profesionálně v nejlepším zájmu zákazníka.

2. Pro účely posouzení, zda pobídka nebo systém pobídek má škodlivý účinek na kvalitu příslušné služby poskytované zákazníkovi, provedou zprostředkovatelé pojištění a pojišťovny celkovou analýzu s přihlédnutím ke všem relevantním faktorům, které mohou zvýšit nebo snížit riziko škodlivého účinku na kvalitu příslušné služby poskytované zákazníkovi, a k případným organizačním opatřením přijatým zprostředkovatelem pojištění nebo pojišťovnou vykonávající distribuční činnost s cílem předejít riziku škodlivého účinku.

Zohlední zejména následující kritéria:

- a) zda pobídka nebo systém pobídek může motivovat k tomu, aby zprostředkovatel pojištění nebo pojišťovna zákazníkovi nabídli nebo doporučili konkrétní pojistný produkt nebo konkrétní službu, přestože by zprostředkovatel pojištění nebo pojišťovna mohli nabídnout jiný pojistný produkt nebo službu, který by lépe odpovídal potřebám daného zákazníka;
- b) zda je pobídka nebo systém pobídek založena výlučně nebo převážně na kvantitativních obchodních kritériích nebo zda plně zohledňuje vhodná kvalitativní kritéria, která odrážejí soulad s platnými právními předpisy, kvalitu služeb poskytovaných zákazníkům a spokojenost zákazníka;
- c) hodnotu vyplacené nebo přijaté pobídky v poměru k hodnotě poskytovaného produktu a služeb;
- d) zda je pobídka zcela nebo převážně vyplácena při uzavření pojistné smlouvy nebo po celou dobu platnosti této smlouvy;
- e) existenci vhodného mechanismu umožňujícího získat pobídku zpět v případě, že produkt zanikne nebo dojde k jeho odkupu v rané fázi, nebo v případě poškození zájmů zákazníka;
- f) existenci některé formy pohyblivého nebo podmíněného limitu či koeficientu zvyšujícího hodnotu jiného druhu při dosažení určitého cíle vymezeného na základě objemu prodeje nebo hodnoty tržeb.

KAPITOLA III

POSOUZENÍ VHODNOSTI A PŘIMĚŘENOSTI

ODDÍL 1

Posouzení vhodnosti

Článek 9

Informace potřebné pro účely posouzení vhodnosti

1. Pro účely poskytování poradenství ohledně pojistného produktu s investiční složkou podle čl. 30 odst. 1 směrnice (EU) 2016/97 stanoví zprostředkovatelé pojištění nebo pojišťovny rozsah informací, které se od zákazníků nebo potenciálních zákazníků shromažďují, podle všech znaků poradenství, jež má být zákazníkovi nebo potenciálnímu zákazníkovi poskytováno.

2. Aniž je dotčena skutečnost, že podle čl. 20 odst. 1 směrnice (EU) 2016/97 musí všechny navrhované smlouvy odpovídat požadavkům a potřebám zákazníka, vyžádají si zprostředkovatelé pojištění nebo pojišťovny od zákazníků nebo potenciálních zákazníků takové informace, které budou zprostředkovatelé pojištění nebo pojišťovny potřebovat k tomu, aby porozuměli podstatným skutečnostem o zákazníkovi nebo potenciálním zákazníkovi a aby tak získali přiměřený základ pro stanovení, že jejich osobní doporučení poskytnuté zákazníkovi nebo potenciálnímu zákazníkovi splňuje všechna z následujících kritérií:

- a) odpovídá investičním cílům dotyčného zákazníka nebo potenciálního zákazníka včetně rizikové tolerance dotyčné osoby;

- b) odpovídá finanční situaci dotyčného zákazníka nebo potenciálního zákazníka včetně schopnosti dotyčné osoby nést ztráty;
- c) uvádí, že zákazník nebo potenciální zákazník má potřebné znalosti a zkušenosti v oblasti investic v souvislosti s určitým druhem produktu nebo služby.
3. Je-li to vhodné, informace o finanční situaci zákazníka nebo potenciálního zákazníka včetně schopnosti dotyčné osoby nést ztráty zahrnují údaje o zdroji a výši pravidelných příjmů dotyčného zákazníka nebo potenciálního zákazníka, jeho aktiv, investic a nemovitostí, a o jeho pravidelných finančních závazcích. Rozsah shromažďovaných informací odpovídá konkrétnímu druhu zvažovaného produktu nebo služby.
4. Je-li to vhodné, informace o investičních cílech zákazníka nebo potenciálního zákazníka včetně rizikové tolerance dotyčné osoby zahrnují údaje o době, po kterou chce zákazník nebo potenciální zákazník investici držet, jeho preferencích týkajících se podstoupení rizik, o jeho rizikovém profilu a o účelech investice. Rozsah shromažďovaných informací odpovídá konkrétnímu druhu zvažovaného produktu nebo služby.
5. Jestliže zprostředkovatel pojištění nebo pojišťovna nezíská informace vyžadované podle čl. 30 odst. 1 směrnice (EU) 2016/97, neposkytne zprostředkovatel pojištění nebo pojišťovna zákazníkovi nebo potenciálnímu zákazníkovi poradenství o pojistných produktech s investiční složkou.
6. Při poskytování poradenství o pojistném produktu s investiční složkou podle čl. 30 odst. 1 směrnice (EU) 2016/97 zprostředkovatel pojištění nebo pojišťovna nevydá doporučení, pokud pro zákazníka nebo potenciálního zákazníka není žádný z produktů vhodný.
7. Při poskytování poradenství v souvislosti s výměnou podkladových investičních aktiv zprostředkovatelé pojištění a pojišťovny rovněž shromáždí potřebné informace o stávajících podkladových investičních aktivech zákazníka a doporučených nových investičních aktivech a provedou analýzu očekávaných nákladů a přínosů této výměny, aby mohly podloženým způsobem prokázat, že podle očekávání budou přínosy výměny větší než náklady.

Článek 10

Spolehlivost informací

Zprostředkovatelé pojištění a pojišťovny přijmou přiměřená opatření k tomu, aby zajistili spolehlivost informací shromážděných o zákaznících a potenciálních zákaznících pro účely posouzení vhodnosti. Tato opatření zahrnují mimo jiné:

- a) zajištění, aby si zákazníci uvědomili význam poskytnutí přesných a aktuálních informací;
- b) zajištění, aby všechny nástroje, jako jsou nástroje na stanovení profilu hodnocení rizik nebo nástroje na posouzení znalostí a zkušeností zákazníka používané v procesu posuzování vhodnosti byly vhodné pro daný účel a aby byly vhodně koncipované pro použití u zákazníků, přičemž v procesu posuzování vhodnosti je třeba určit a aktivně minimalizovat případná omezení;
- c) zajištění, aby bylo pravděpodobné, že zákazníci chápou otázky použité v tomto procesu a že tyto otázky přesně zjišťují cíle a potřeby zákazníka a informace potřebné pro posouzení vhodnosti;
- d) podle potřeby kroky učiněné za účelem zajištění konzistentnosti informací zákazníků, jako je zvážení, zda se v informacích od zákazníka nevykytují zjevné nepřesnosti.

Článek 11

Komunikace se zákazníky ohledně posouzení vhodnosti

Při posuzování vhodnosti pojistných produktů s investiční složkou podle čl. 30 odst. 1 směrnice (EU) 2016/97 postupují zprostředkovatelé pojištění a pojišťovny jednoznačně, aby nedocházelo k nejasnostem ohledně jejich odpovědnosti v tomto procesu. Zprostředkovatelé pojištění a pojišťovny jasně a srozumitelně informují zákazníky o tom, že důvodem posuzování vhodnosti je umožnit, aby zprostředkovatelé pojištění a pojišťovny mohli jednat v nejlepším zájmu zákazníka.

Článek 12

Automatizované poradenství

Odpovědnost zprostředkovatele pojištění nebo pojišťovny za posouzení vhodnosti podle čl. 30 odst. 1 směrnice (EU) 2016/97 není omezena tím, že poradenství o pojistných produktech s investiční složkou je poskytováno zcela či z části prostřednictvím automatizovaného či poloautomatizovaného systému.

Článek 13

Skupinové pojištění

V případě skupinového pojištění zprostředkovatel pojištění nebo pojišťovna zavede a provádí pravidla stanovující, kdo podléhá posouzení vhodnosti, pokud je pojistná smlouva uzavřena jménem skupiny členů a jednotliví členové nemohou přijmout individuální rozhodnutí o tom, že se připojí. Tato pravidla obsahují rovněž informace o tom, jak bude toto posouzení prováděno v praxi, včetně toho, od koho si vyžádat informace o znalostech a zkušenostech, finanční situaci a investičních cílech.

Zprostředkovatel pojištění nebo pojišťovna zaznamenají pravidla zavedená podle prvního odstavce.

Článek 14

Prohlášení o vhodnosti

1. Při poskytování poradenství o vhodnosti pojistného produktu s investiční složkou podle čl. 30 odst. 1 směrnice (EU) 2016/97 poskytnou zprostředkovatelé pojištění nebo pojišťovny zákazníkovi sdělení (prohlášení o vhodnosti), které obsahuje následující:

- a) souhrn poskytnutého poradenství;
- b) informace, proč je poskytnuté poradenství pro dotyčného zákazníka vhodné, a zejména, jak odpovídá:
 - i) investičním cílům dotyčného zákazníka včetně rizikové tolerance dotyčné osoby;
 - ii) finanční situaci dotyčného zákazníka včetně schopnosti dotyčné osoby nést ztráty;
 - iii) znalostem a zkušenostem zákazníka.

2. Zprostředkovatelé pojištění a pojišťovny upozorní zákazníka na to, zda bude u doporučovaných pojistných produktů s investiční složkou pravděpodobně potřebné, aby zákazník požadoval pravidelný přezkum souvisejících ujednání, a uvedou tuto informaci v prohlášení o vhodnosti.

3. Pokud zprostředkovatel pojištění nebo pojišťovna informuje zákazníka, že bude provádět pravidelné posuzování vhodnosti, mohou se další prohlášení po úvodním sjednání služby zabývat pouze změnami příslušných služeb nebo podkladových investičních aktiv a/nebo poměrů zákazníka a není třeba v nich opakovat všechny podrobné informace obsažené v prvním prohlášení.

4. Zprostředkovatelé pojištění a pojišťovny poskytující pravidelné posuzování vhodnosti přezkoumávají v souladu s nejlepšími zájmy svých zákazníků vhodnost doporučených pojistných produktů s investiční složkou alespoň jednou ročně. Četnost tohoto posuzování se zvyšuje v závislosti na charakteristice zákazníka, jako je riziková tolerance, a na typu doporučeného pojistného produktu s investiční složkou.

ODDÍL 2

Posouzení přiměřenosti

Článek 15

Postup při posuzování

Aniž je dotčena skutečnost, že podle čl. 20 odst. 1 směrnice (EU) 2016/97 všechny navrhované smlouvy musí odpovídat požadavkům a potřebám zákazníka, při posuzování, zda je pojistná služba nebo distribuovaný produkt pro zákazníka přiměřená, jak je uvedeno v čl. 30 odst. 2 směrnice (EU) 2016/97, stanoví zprostředkovatelé pojištění nebo pojišťovny, zda zákazník disponuje znalostmi a zkušenostmi potřebnými k tomu, aby porozuměl rizikům souvisejícím s nabízenou nebo poptávanou službou nebo produktem.

Článek 16

Nekomplexní pojistné produkty s investiční složkou

Pojistný produkt s investiční složkou se pro účely čl. 30 odst. 3 písm. a) bodu ii) směrnice (EU) 2016/97 považuje za nekomplexní, jestliže splňuje všechna z následujících kritérií:

- a) obsahuje smluvně zaručenou minimální hodnotu v okamžiku splatnosti, která dosahuje alespoň výše částky zaplacené zákazníkem po odečtení oprávněných nákladů;
- b) neobsahuje ustanovení, podmínku nebo aktivační událost, které by mohly zásadně změnit povahu, riziko či výplatní profil pojistného produktu s investiční složkou;
- c) nabízí možnost odkupu nebo jiného druhu realizace tohoto pojistného produktu s investiční složkou za určitou hodnotu, která je pro zákazníka přijatelná;
- d) neobsahuje žádné výslovné ani implicitní poplatky, v jejichž důsledku by došlo k poškození zákazníka kvůli neúměrnosti těchto poplatků nákladům pojišťovny, i když technicky existují příležitosti k odkupu nebo jinému druhu realizace tohoto pojistného produktu s investiční složkou;
- e) žádným jiným způsobem neobsahuje strukturu, která zákazníkovi ztěžuje pochopení souvisejících rizik.

ODDÍL 3

Společná ustanovení o posuzování vhodnosti a přiměřenosti

Článek 17

Potřebné informace od zákazníka

1. Pro účely čl. 30 odst. 1 a 2 směrnice (EU) 2016/97 nezbytné informace, které si zprostředkovatelé pojištění a pojišťovny zjistí o znalostech a zkušenostech zákazníka nebo potenciálního zákazníka v příslušné oblasti investic, zahrnují následující údaje, a to v míře odpovídající charakteru zákazníka, povaze a druhu nabízeného nebo poptávaného produktu nebo služby, včetně jejich složitosti a rizik z nich vyplývajících:

- a) typy služeb, obchodů, pojistných produktů s investiční složkou nebo finančních nástrojů, které zákazník nebo potenciální zákazník zná;
- b) povaha, počet, hodnota a frekvence obchodů s pojistnými produkty s investiční složkou nebo finančními nástroji, které zákazník nebo potenciální zákazník provádí, a doba, po kterou jsou prováděny;
- c) vzdělání a povolání nebo relevantní dřívější povolání zákazníka či potenciálního zákazníka.

2. Zprostředkovatel pojištění nebo pojišťovna neodrazují zákazníka nebo potenciálního zákazníka od toho, aby poskytl informace vyžadované pro účely čl. 30 odst. 1 a 2 směrnice (EU) 2016/97.

3. Jestliže informace vyžadované pro účely čl. 30 odst. 1 nebo 2 směrnice (EU) 2016/97 již byly získány podle článku 20 směrnice (EU) 2016/97, zprostředkovatelé pojištění a pojišťovny je od zákazníka nevyžadují znovu.

4. Zprostředkovatelé pojištění nebo pojišťovny jsou oprávněni spolehnout se na informace poskytnuté jejich zákazníky nebo potenciálními zákazníky, ledaže je jim známo nebo by jim mělo být známo, že tyto informace jsou zjevně zastaralé, nepřesné či neúplné.

Článek 18

Pravidelná zpráva

1. Aniž je dotčen článek 185 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES⁽¹⁾, zprostředkovatelé pojištění nebo pojišťovna poskytnou zákazníkovi na trvalém nosiči dat pravidelnou zprávu o službách poskytovaných dotyčnému zákazníkovi a obchodech realizovaných jménem dotyčného zákazníka.

⁽¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES ze dne 25. listopadu 2009 o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu (Solventnost II) (Úř. věst. L 335, 17.12.2009, s. 1).

2. V pravidelné zprávě podle odstavce 1 je uveden korektní a vyvážený přehled služeb poskytnutých dotyčnému zákazníkovi a obchodů realizovaných jeho jménem v průběhu vykazovaného období a v relevantních případech i celkové náklady související s těmito službami a obchody a hodnota jednotlivých podkladových investičních aktiv.
3. Pravidelná zpráva vyžadovaná podle odstavce 1 se předává alespoň jednou ročně.

Článek 19

Uchovávání záznamů

1. Aniž je dotčeno použití nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ⁽¹⁾, zprostředkovatelé pojištění a pojišťovny vedou záznamy o posouzení vhodnosti nebo přiměřenosti provedeném podle čl. 30 odst. 1 a 2 směrnice (EU) 2016/97. Záznamy obsahují informace získané od zákazníka a případné dokumenty sjednané se zákazníkem, včetně dokumentů vymezujících práva jednotlivých stran a další podmínky, za nichž bude zprostředkovatel pojištění nebo pojišťovna poskytovat služby zákazníkovi. Tyto záznamy se uchovávají nejméně po dobu trvání vztahu mezi zprostředkovatelem pojištění nebo pojišťovnou a zákazníkem.
2. V případě posouzení vhodnosti provedeného podle čl. 30 odst. 1 směrnice (EU) 2016/97 záznamy dále obsahují následující:
 - a) výsledek posouzení vhodnosti;
 - b) doporučení zákazníkovi a prohlášení poskytnuté podle čl. 14 odst. 1 tohoto nařízení;
 - c) případné změny provedené zprostředkovatelem pojištění nebo pojišťovnou, pokud jde o posouzení vhodnosti, zejména případnou změnu rizikové tolerance zákazníka;
 - d) případné změny podkladových investičních aktiv.
3. V případě posouzení přiměřenosti provedeného podle čl. 30 odst. 2 směrnice (EU) 2016/97 záznamy dále obsahují následující:
 - a) výsledek posouzení přiměřenosti;
 - b) každé upozornění podané zákazníkovi, pokud byl pojistný produkt s investiční složkou posouzen jako potenciálně nepřiměřený pro zákazníka, zda zákazník žádal, aby byla smlouva uzavřena i přes toto upozornění, případně, zda zprostředkovatel pojištění nebo pojišťovna akceptovali zákazníkům požadavek smlouvu uzavřít;
 - c) každé upozornění podané zákazníkovi, pokud zákazník neposkytl dostatečné informace, aby mohl zprostředkovatel pojištění nebo pojišťovna provést posouzení přiměřenosti pojistného produktu s investiční složkou, zda zákazník žádal, aby byla smlouva uzavřena i přes toto upozornění, případně, zda zprostředkovatel pojištění nebo pojišťovna akceptoval zákazníkům požadavek smlouvu uzavřít.
4. Záznamy se uchovávají na nosiči dat, který umožní takové uložení informací, aby k nim měl příslušný orgán do budoucna přístup. Příslušný orgán má k záznamům snadný přístup, je z nich schopen jasně a přesně rekonstruovat všechny údaje a snadno zjistit všechny změny, opravy či jiná doplnění i původní obsah záznamů před těmito úpravami.

KAPITOLA IV

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 20

Vstup v platnost a použitelnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne 23. února 2018.

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1).

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 21. září 2017

Za Komisi
předseda
Jean-Claude JUNCKER
